

Kategoria: Wywiady

Opublikowano: poniedziałek, 16, marzec 2026 19:17

Joanna Gryboś-Chechelska

Odslony: 1324

Warmia i Mazury były gospodarzem XI Europejskiego Kongresu Samorządów w Mikołajkach – spotkania przedstawiciele administracji, biznesu i środowisk eksperckich, poświęconego wyzwaniom stojącym przed współczesnymi samorządami. O znaczeniu Kongresu dla regionu, roli infrastruktury i inwestycji w budowaniu konkurencyjności Warmii i Mazur rozmawiamy z Marcinem Kuchcińskim, marszałkiem województwa warmińsko-mazurskiego.

Panie Marszałku, województwo warmińsko-mazurskie było głównym partnerem XI Europejskiego Kongresu Samorządów. Co dla regionu oznacza ta rola – wizerunkowo, politycznie i rozwojowo?

To przede wszystkim potwierdzenie, że Warmia i Mazury są dziś ważnym miejscem rozmowy o przyszłości samorządów w Europie. Przez dwa dni w Mikołajkach spotykali się samorządowcy, eksperci, przedstawiciele administracji centralnej, biznesu i instytucji międzynarodowych. Z punktu widzenia regionu to ogromna wartość - zarówno wizerunkowa, bo pokazujemy się jako gospodarz poważnej debaty, jak i rozwojowa. Takie wydarzenia budują sieci kontaktów, otwierają przestrzeń do współpracy i często stają się początkiem nowych projektów czy inwestycji. Dla mnie jako gospodarza regionu ważne jest również to, że uczestnicy mogą zobaczyć Warmię i Mazury nie tylko jako miejsce wypoczynku, ale jako region ambitny, otwarty na nowe idee i współpracę.

Hasło tegorocznego Kongresu brzmi „Globalne wyzwania – lokalne rozwiązania”. Jak Warmia i Mazury przekładają te wielkie, światowe procesy – jak transformacja energetyczna, zmiany klimatyczne czy rewolucja AI – na konkretne działania na poziomie regionalnym?

To hasło bardzo dobrze oddaje rolę współczesnego samorządu. W przypadku Warmii i Mazur oznacza to m.in. inwestycje w odnawialne źródła energii, modernizację infrastruktury energetycznej czy wspieranie samorządów w poprawie efektywności energetycznej budynków publicznych. Z kolei w obszarze zmian klimatycznych coraz większą wagę przykładamy do gospodarki wodnej, retencji czy ochrony naszych zasobów przyrodniczych. Jeśli chodzi o nowe technologie, w tym rozwój sztucznej inteligencji, kluczowe jest dla nas wzmacnianie potencjału uczelni, instytucji badawczych i firm technologicznych w regionie. Samorząd nie zastąpi w działaniu państwa, ale może tworzyć warunki do tego, żeby te zmiany przekładały się na rozwój lokalnych społeczności.

W programie znalazł się panel poświęcony roli lotnisk regionalnych w rozwoju województw. Jaka strategiczną rolę pełni dziś Port Lotniczy Olsztyn–Mazury w budowaniu konkurencyjności regionu i przyciąganiu inwestorów?

Port Lotniczy Olsztyn–Mazury to dziś ważny element infrastruktury rozwojowej naszego regionu. Oczywiście pełni funkcję transportową - umożliwia mieszkańcom wygodne podróżowanie, a turystom łatwiejszy dostęp do Warmii i Mazur. Ale jego znaczenie jest znacznie szersze. Dostępność komunikacyjna jest jednym z kluczowych czynników branych pod uwagę przez inwestorów przy wyborze lokalizacji. Lotnisko zwiększa więc atrakcyjność inwestycyjną regionu i jest impulsem do powstawania nowych przedsięwzięć w jego otoczeniu. Widzimy już pierwsze przykłady projektów biznesowych i technologicznych rozwijających się na obszarach inwestycyjnych zlokalizowanych przy lotnisku. Dlatego traktujemy port lotniczy jako element długofalowej strategii wzmacniania konkurencyjności Warmii i Mazur.

Jednym z najmocniejszych tematów Kongresu była psychiatria dziecięca. Samorząd województwa realizuje budowę Północnego Centrum Psychiatrii Dziecięcej w Ameryce koło Olsztyna. Czy to

Kategoria: Wywiady

Opublikowano: poniedziałek, 16, marzec 2026 19:17

Joanna Gryboś-Chechelska

Odsłony: 1324

przykład sytuacji, w której samorząd musi przejmować inicjatywę tam, gdzie system państwowy okazuje się niewydolny?

Kryzys zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży jest dziś jednym z największych wyzwań społecznych, z jakimi mierzy się nie tylko Polska, ale cała Europa. Widzimy rosnącą skalę problemów i jednocześnie wciąż niewystarczającą dostępność specjalistycznej pomocy. Dlatego zdecydowaliśmy się na realizację inwestycji, jaką jest budowa Północnego Centrum Psychiatrii. Nie traktuję tego jako zastępowania państwa, ale raczej jako odpowiedzialną reakcję samorządu na potrzebę mieszkańców. Samorządy są najbliżej ludzi i bardzo szybko widzą, gdzie system wymaga wzmocnienia. Naszym celem jest stworzenie nowoczesnego ośrodka, który poprawi dostępność pomocy psychiatrycznej dla dzieci i młodzieży w całej północnej części kraju.

W debacie o dziedzictwie kulturowym jako czynnika rozwoju gmin wybrzmiewała teza, że historia może być realnym narzędziem budowania lokalnej gospodarki. Jak znaleźć równowagę między ochroną dziedzictwa a jego komercjalizacją?

Dziedzictwo kulturowe jest ogromnym zasobem rozwojowym, zwłaszcza w regionie takim jak Warmia i Mazury, gdzie historia i krajobraz tworzą wyjątkową całość. Kluczem jest jednak znalezienie równowagi. Z jednej strony musimy dbać o autentyczność i ochronę zabytków, z drugiej - pokazywać je w sposób atrakcyjny dla mieszkańców i turystów. Dobrze wykorzystane dziedzictwo może być impulsem dla lokalnej przedsiębiorczości, turystyki czy sektora kreatywnego. Ważne jest jednak, aby nie sprowadzać historii wyłącznie do produktu turystycznego, ale traktować ją jako element budujący tożsamość i dumę lokalnych społeczności.

Europejski Kongres Samorządów zgromadził kilka tysięcy uczestników z kraju i zagranicy. Jakie najważniejsze wnioski – z perspektywy gospodarza – powinny wybrzmieć po tej edycji? Czy samorządy w Polsce są dziś gotowe na zarządzanie w czasach permanentnych kryzysów?

Najważniejszy wniosek jest taki, że rola samorządów w ostatnich latach bardzo wyraźnie wzrosła. Widzieliśmy to podczas pandemii, w czasie kryzysu uchodźczego czy w obliczu wyzwań energetycznych. To właśnie na poziomie lokalnym podejmowane są decyzje, które bezpośrednio wpływają na codzienne życie mieszkańców. Samorządy w Polsce pokazały, że potrafią działać szybko, elastycznie i odpowiedzialnie. Jednocześnie potrzebują stabilnych warunków działania - przewidywalnych finansów, jasnych kompetencji i partnerskiej współpracy z rządem. Jeśli te warunki będą spełnione, jestem przekonany, że samorządy będą nadal jednym z najważniejszych filarów stabilnego rozwoju państwa.

Partnerem instytucjonalnym Kongresu był m.in. Związek Powiatów Polskich. Jak Pan ocenia dziś współpracę pomiędzy samorządem województwa a powiatami i gminami? Czy w obliczu globalnych wyzwań potrzebujemy nowego modelu współdziałania między różnymi rodzajami samorządu?

Współczesne wyzwania są zbyt złożone, aby poszczególne szczeble samorządu działały w izolacji. Dlatego coraz większego znaczenia nabiera współpraca - zarówno przy inwestycjach infrastrukturalnych, jak i przy projektach społecznych czy wykorzystaniu środków europejskich. W naszym regionie staramy się budować model partnerski, w którym województwo, powiaty i gminy uzupełniają się kompetencyjnie. Samorząd województwa często pełni rolę koordynatora, ale powodzenie zależy od dobrej współpracy na

Kategoria: Wywiady

Opublikowano: poniedziałek, 16, marzec 2026 19:17

Joanna Gryboś-Chechelska

Odśłony: 1324

wszystkich poziomach. W czasach globalnych wyzwań taka współpraca staje się wręcz koniecznością.

Warmia i Mazury często postrzegane są jako region turystyczny. Czy dzięki takim wydarzeniom jak EKS i inwestycjom infrastrukturalnym region ma szansę zmienić swój wizerunek – z nieco peryferyjnego na nowoczesne centrum debaty o przyszłości samorządów w Europie?

Turystyka jest ogromnym atutem Warmii i Mazur i nigdy nie będziemy od tego uciekać. Nasze jeziora, przyroda i jakość życia są czymś wyjątkowym. Jednocześnie zależy nam na tym, aby region był postrzegany szerzej - jako miejsce nowoczesne, otwarte na inwestycje, innowacje i poważną debatę o przyszłości Europy. Wydarzenia takie jak Europejski Kongres Samorządów pokazują, że możemy być gospodarzem dużych, międzynarodowych spotkań i ważnych dyskusji. To naturalnie zmienia sposób postrzegania regionu - z peryferyjnego na taki, który aktywnie uczestniczy w kształtowaniu europejskiej debaty o rozwoju i roli samorządów.

Dziękuję za rozmowę.